

Vedlegg 1 Viktige detaljer om rapportering 2016

1. Sysselsetting i kommunene

Statistikken over sysselsetting i kommunene som presenteres under KOSTRA har A-ordningen som hovedkilde. Totaltallene er splittet opp i administrasjon, barnehage, grunnskole, helse- og sosialtjeneste, tekniske tjenester, kultur og annet. Sysselsatte (årsverk) innenfor kommunal og privat omsorgstjeneste publiseres på eget faktaark. Mer informasjon om registerbasert sysselsetting i kommunene se vedlegg 1.

Kvaliteten på sysselsettingsstatistikken er avhengig av kommunenes inndeling i virksomheter i Enhetsregisteret, og de inn- og utmeldinger som sendes for de ansatte til A-ordningen, som er hovedkilde for registerbasert sysselsetting. I de fleste kommuner er melderutinene til A-ordningen lagt inn som en modul i lønns- og personalsystemet. Endringer må legges inn i dette systemet.

SSB vil oppfordre til at retningslinjene for inndeling i virksomheter i Enhetsregisteret og inn/utmelding til A-ordningen gjøres kjent for alle kommunale etater.

Veiledning/retningslinjer til inndeling av kommunal og fylkeskommunal virksomhet i Enhetsregisteret og innmelding av ansatte i Aa-registeret ligger på <http://www.ssb.no/innrapportering/offentlig-sektor/kostra-innrapp> under arkfanen "Veiledning". Ev. spørsmål om inndelingen av enheter i kommunen kan rettes til Berit Mira Rosentjern, ebs@ssb.no.

2. Regnskapsrapportering

Ordinær regnskapsrapportering

Kommunen skal rapportere følgende regnskapsfiler:

0A bevilgningsregnskap og 0B balanse for kommunekassa samt
0I bevilgningsregnskap og 0J balanse for kommunale foretak (KF).

Interkommunale selskaper (IKS) og vertskommunesamarbeid etter Kommunelovens § 27 med særregnskap rapporterer bevilgningsregnskap og balanse selv. For mer informasjon, se: [Informasjonsbrev for Interkommunale selskaper og § 27-enheter 2016](#)

Oversikt per 20. oktober 2016 over registrerte KF, IKS og § 27-enheter med særregnskap vil være tilgjengelig under [Informasjonsbrev fra SSB av 1.november](#). Dersom kommunen har eierinteresser i andre KF, IKS og/eller § 27-enheter med særregnskap enn det som fremkommer i lista, gis tilbakemelding til <mailto:Agim Shabani> på e-post ags@ssb.no eller telefon 40 90 24 69.

[Oppslagshefte til hjelp ved Kostra-rapporteringen av regnskap 2016](#) som gir detaljert informasjon om regnskapsrapporteringen finner dere på adressen <http://www.ssb.no/innrapportering/offentlig-sektor/kostra-innrapping>.

Når det gjelder balanseregnskapet ber vi dere spesielt være oppmerksomme på at filen skal inneholde både inngående balanse og årets transaksjoner (**periode 0-12**).

Fordringer og gjeld overfor utlandet

Dersom kommunens totale fordringer og/eller gjeld overfor utlandet overstiger 25 mill. kr., ber vi om at elektronisk skjema 71 Fordringer og gjeld overfor utlandet fylles ut. Eventuelle spørsmål rettes til Jostein Birkelund på telefon. 40 90 26 55 eller e-post jbi@ssb.no.

Kvartalsrapportering av regnskap og balanse til bruk i makroøkonomisk styring

Behovet for løpende makroøkonomisk styring krever kvartalsstatistikk som viser utviklingen i økonomien i kommunene i løpet av året. Det er også behov for materiale til konsultasjonsmøtene mellom staten og KS i forkant av regjeringens budsjettkonferanse.

Kvartalsrapportene skal sendes inn elektronisk via <http://www.ssb.no/innrapportering/offentlig-sektor/kvartkomfy>. Vi ber om at akkumulert bevilgningsregnskap og balanse per fjerde kvartal 2016 blir sendt til SSB innen 20. januar. De kvartalsvise regnskapene behøver ikke å være ferdig avstemt regnskap og balanse, men skal omfatte det som er postert ved utgangen av kvartalet. Nærmere informasjon om kvartalsrapporteringen legges ut på den samme nettsiden.

Ev. spørsmål knyttet til kvartalsrapporteringen rettes til Aina Johansen på e-post ajn@ssb.no eller telefon 40 90 26 66, eller Bjørn Gran-Henriksen på e-post bge@ssb.no eller telefon 40 90 26 51

Interne transaksjoner, regnskap

Vi minner om at artene for interne transaksjoner mellom etater/avdelinger i kommunen (artene 290 Internkjøp og 790 Internsalg) utgikk fra kontoplanen fra og med regnskapsåret 2016. For at KOSTRA skal gi et mer korrekt bilde av ressursbruken på den enkelte tjeneste (funksjon), skal de faktiske utgiftene (og inntektene) fremkomme på entydige arter i henhold til hvilke innsatsfaktorer som er benyttet på de ulike tjenestene (funksjonene).

Dersom kommunen i internkontoplanen benytter konti for ansvar eller tjeneste (ev. dummyfunksjon) ved fordeling av inntekter og utgifter internt i kommunen, må internkontoplanen ha koblinger (henvisninger) til de korrekte artene og funksjonene i eksternregnskapet (KOSTRA).

For mer informasjon henvises til nettsidene til KMD: <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/kostra/id1233/>

Konsern

Vi vil igjen rette oppmerksomheten mot rapporteringen for *kommunale foretak (KF)*, *interkommunale selskap (IKS)* og *Interkommunale samarbeid (§27-samarbeider)* som fører særregnskap. Formålet med denne rapporteringen er å koble kommunens og særbedriften(es) regnskaper til konsernregnskap, for derigjennom å få nøkkeltall som er mer sammenlignbare uavhengig av hvordan tjenestene er organisert i den enkelte kommune.

Konsern i KOSTRA omfatter de organisatoriske enhetene som er definert innenfor kommunen som juridisk person, dvs. kommuneregnskapet og kommunale foretak (KF), samt balansedata fra lånefond. Og i tillegg Interkommunale selskap (IKS) og Interkommunale samarbeid etter Kommunelovens § 27, som fører særregnskap, som ikke er en juridisk del av kommunen. Kommunal virksomhet organisert som aksjeselskaper og stiftelser inngår ikke i konsernbegrepet.

Særregnskapene rapporteres enkeltvis og konsolideringen til konsern foretas av SSB. Mellom kommunen og KF er eierforholdet alltid en-til-en, og alle posteringene i KFenes regnskap og balanse summeres sammen med posteringene i kommunens regnskap og balanse. IKS eies av flere kommuner/fylkeskommuner sammen. Posteringene i regnskap og balanse i hvert enkelt IKS fordeles på den enkelte kommune i henhold til registrerte eierandeler i Foretaksregistret i Brønnøysund. § 27-enhetene fordeles etter eierandel for de enhetene hvor SSB har fått opplysninger om eierandelene, ellers behandles disse enhetene likt som kommunale foretak.

Konsolidering til konsern krever at interne transaksjoner mellom kommunen og KF/IKS/§27-enhetene med særregnskap er regnskapsført på riktige arter. Alle regnskapsbegreper i drifts- og investeringsregnskapet som benyttes i konsern er korrigert for interne transaksjoner mellom egen kommune og særbedrift(er), slik at eksternregnskapet ikke blåses opp. De enkelte balansebegrepene for konsern er definert forskjellig avhengig av hva de skal vise.

Konserninterne **kjøp/salg og overføringer** skal føres på artene 375, 380, 475, 480 og 775, 780, 880, 895.

Konserninterne **renter, avdrag og utlån** skal føres på artene 501, 511, 521 og 901, 911, 921.

I balansen skal konserninterne **fordringer og gjeld** føres på kapitlene 2.14/5.14, 2.23/5.23, 2.33/5.33 og 2.47/5.47 samt 2.9110/5.9110, og tilsvarende kapitler i lånefond (sistnevnte gjelder kun for kommunene Oslo, Drammen og Bergen samt Sør-Trøndelag fylkeskommune).

Dårlig samsvar i regnskapsføringen av de konserninterne transaksjonene mellom regnskapene forringer kvaliteten på konsernregnskapstallene. Regnskapsføringen på funksjoner må også være lik i de berørte regnskapene. **Det oppfordres derfor til at kommunen og særbedriftene avstemmer transaksjonene i de berørte regnskapene på funksjon(er) og arter seg i mellom før rapportering til KOSTRA.**

For nærmere informasjon, se ”KOSTRA-rapportering 2016. Oppslagshefte til hjelp ved KOSTRA-rapportering av regnskap”, kapittel 1.9 om konsernregnskap, KMDs ”Hovedveileder for regnskapsrapporteringen i KOSTRA, regnskapsåret 2016”, og KMDs ”Veileder rapportering av konserninterne transaksjoner i KOSTRA”

Ev. spørsmål om regnskapsrapporteringen rettes til Agim Shabani på telefon 40 90 24 69 eller e-post ags@ssb.no.

3. Viktig informasjon vedr. tjenesteområder eller skjema

Sosialhjelp og kvalifiseringsstønad: Behov for å sikre komplette data

Fra enkelte kommuner med særskilt flyktningekontor mottar SSB to separate forsendelser med sosialhjelpsdata, en fra sosialkontor/ NAV-kontor og en fra flyktningekontoret. De to innsendingene skjer på ulike tidspunkter, og dette kan skape vansker med å fastslå om kommunens rapportering er komplett når de sender inn data første gang. Vi ber derfor kommuner som har til hensikt å sende inn to separate sett med sosialhjelpsdata, om å varsle SSB om dette i forkant av rapporteringen på e-post Sosialhjelp@ssb.no

Tilsvarende gjelder for kommuner som i etterkant oppdager at det er sendt inn mangelfulle data for sosialhjelp eller kvalifiseringsstønad. Også disse må kontakte SSB før ny innsending gjøres, slik SSB kan fjerne den ufullstendige innsendingen først (kontakt e-post Sosialhjelp@ssb.no).

KOSTRA-skjema 11 sosialhjelp skal kun benyttes når det er truffet vedtak om økonomisk støtte etter lovens §§ 18 og 19. Det betyr f.eks. at bruk av etableringstilskudd til flyktninger som skjer etter annet lovgrunnlag, ikke skal rapporteres på skjema 11.

Når det gjelder skjema 11 C, kvalifiseringsstønad, må det minnes om at data samles inn av Statistisk sentralbyrå på vegne av Arbeids- og sosialdepartementet i medhold av NAV-lovens § 8. Noen kommuner leverte mangelfulle data også for 2015, i hovedsak fordi data ikke var komplett registrert i det kommunale fagsystemet. Det er viktig at kommunene unngår å komme i samme situasjon ved rapporteringen av 2016-data. Kommuner som i etterkant oppdager at det er sendt inn mangelfulle data for sosialhjelp eller kvalifiseringsstønad, må kontakte SSB før ny innsending gjøres, slik SSB kan fjerne den ufullstendige innsendingen først.

Vi minner også om at antall deltakere som rapporteres på skjema 11 C, skal samsvare med de opplysninger NAV-kontoret gir i den kvantitative rapporteringen på kvalifiseringsprogrammet (tertialrapporteringen). Vi ber kommunen/ NAV-kontoret påse at tallene rapportert på skjema 11 C og tallene i den interne NAV-rapporteringen stemmer overens.

Vi minner ellers om at det er viktig at ikke bare kommuneforvaltningen, men også kommunens NAV-kontor mottar all informasjon om rapporteringsåret 2015 både i forkant og underveis.

Dette gjelder også for skjema **11B Introduksjonsstønad**. I kommuner der NAV-kontoret ikke har ansvar for introduksjonsprogrammet må informasjonen videresendes til ansvarlig tjenesteområde f.eks, flykningtjeneste eller voksenopplæring.

Innsending av IPLOS data

IPLOS er individdata over brukere og søkere av pleie og omsorgstjenester. Disse dataene hentes fra kommunenes lokale fag- eller registreringssystem og sendes til SSB via tiltrodd pseudonymforvalter (Skattedirektoratet), se veileder for innsending på <http://www.ssb.no/innrapportering/offentlig-sektor/iplos?fane=veiledning>
IPLOS-data rapporteres kryptert fra sikker sone via egen innsendingsside lokalisert i Norsk Helsenett: <https://iplos.nhn.no/sendemodul/>.

For å få tilgang til denne må kommunen oppgi en gyldig kombinasjon av kommunenummer, bydel, organisasjonsnummer, og PIN-kode. Disse opplysningene er de samme som i KOSTRA for øvrig. Alle kommuner fyller ut med 00 i bydel dersom ikke annet er særskilt avtalt med SSB.

Samferdsel

Skille mellom drift og vedlikehold – kommuneveier (funksjon 332)

Med bakgrunn i det sterke fokuset det er i dag på veienes beskaffenhet inklusive vedlikeholdsetterslepet, er det ønskelig å få skilt ut utgiftene til vedlikehold av kommuneveier i KOSTRA.

Målsettingen er å kunne publisere en indikator som viser i hvilken grad kommuner (og tilsvarende også for fylkeskommuner når det gjelder fylkesveier) over tid prioriterer veivedlikeholdet, med andre ord få frem innsatsen for reduksjon i vedlikeholdsetterslepet.

Dette forutsetter at det må skilles mellom utgifter til drift og vedlikehold gjennom korrekt utgiftsføring på relevante arter. Relevante arter for føring av utgifter til vedlikehold er: 070, 230 og 250. For å tydeliggjøre hvilke utgifter som skal føres på vedlikeholdsartene, vises det til KMDs veileder for regnskapsåret 2017. Her er omtalen/beskrivelsen av artene 230 og 250 justert sammenlignet med 2016.

Kirkelige fellesråd inkludert sokneråd i ettsoknskommuner og menighetsråd

Både regnskap og tjenester skal rapporteres gjennom KOSTRA-kanalen. Fra og med 2008 skal regnskap fra menighetsrådene ikke rapporteres hvert år. For regnskapsåret 2015 skal derfor kun regnskap fra kirkelige fellesråd inkludert sokneråd i ettsoknskommuner rapporteres. Tjenestedata for menighetsrådene skal fortsatt rapporteres årlig. Alle kirkelige fellesråd inkludert sokneråd i ettsoknskommuner og menighetsråd er selv ansvarlige for rapporteringen og har egne frister. Brev med nødvendig informasjon for regnskapsrapportering og tjenesterapportering vil bli sendt ut til henholdsvis fellesråd inkludert sokneråd i ettsoknskommuner og menighetsråd i begynnelsen av november når pin-kodene er klare. Brevene går ut fra SSB samtidig, men innholdet i brevene er forskjellig.

Skjema 1 personell og virksomhet i den kommunale helse- og omsorgstjenesten

For 2016 er det i skjema 1 tatt inn en utvidet kartlegging av frisklivssentraler, som tilsvarende kartleggingen som ble utført i 2013. Det er også et innført et nytt spørsmål vedrørende helsestasjoner, som gjelder antall 2-åringer som har behov for vurdering og eventuell behandling i tannhelsetjenesten på grunn av orale forhold.

Skjema 4 Helse- og omsorgstjenester – samleskjema

For 2016 er det lagt inn et avsnitt om øyeblikkelig hjelp – døgnopphold.

Skjema 5 Helse- og omsorgsinstitusjoner

For 2016 skal plasser til øyeblikkelig hjelp – døgnopphold, disponert av andre kommuner, rapporteres i punkt 5.

Skjema 20Plan; «Areal- og samfunnsplanlegging»

De innholdsmessige endringene fra 2015 til 2016-skjemaet består i:

1. Bolk C5. Klagesaker:
 - Skjemamatriksen er delt i to deler, og oppsettet er justert ift. året før.

2. Bolk D. Saksbehandlingstid
 - Det blir nå bedt om rapportering av de lovpålagte *etappene* i saksbehandlingstid for private forslag til reguleringsplaner.
Indikatorene, som beregnes automatisk ut fra skjemaspørsmålene, blir også vist direkte i skjema.
3. Bolk E. Kjennetegn ved planarbeidet
 - Spørsmålsvinklingen er litt justert og forenklet, ved at det spørres om tema er forankret i vedtatte, overordnede planer. Hvis ja, skal det bare oppgis ett årstall.
 - Videre er spørsmål 2 om folkehelse også forenklet.
4. Bolk F og G; Innsigelser (til kommune(del)planer, til reguleringsplaner)
 - Det er lagt til en ny innsigelsesårsak; «Drikkevann».
 - Mattilsynet er lagt til som innsigelsesinstitusjon (lå tidligere under «Andre myndigheter»).

Skjema 20 «Byggesaksbehandling, deling, seksjonering, oppmåling, miljøforvaltning 2015»

I Skjemabolk C; «Omfang av søknader», og skjemabolk D «Saksbehandlingstid», er kolonnen «Søknader uten ansvarsrett» fordelt på 3 og 12 ukers-saker.

1. I skjemabolk D; «Saksbehandlingstid», skal det oppgis tid også for igangsettingstillatelser, midlertidige brukstillatelser og ferdigattester.
2. I skjemabolk E; «Resultat av byggesaksbehandling», skal svarene på spørsmål 6a og 6b om tiltak i ikke-fredete og fredete bygninger fordeles på svarkategoriene «innvilget» og «avslått». Disse fordelingene erstatter spørsmål 5 i skjemabolk K.
3. I skjemabolk F; «Klagesaker», skal det oppgis antall saker med saksbehandlingstid over lovpålagt frist. Det er i tillegg gjort noen endringer for å få et mer konsistent skjemaoppsett.
4. I skjemabolk G; «Utøvelse av tilsyn i byggesaker», skal «tilsyn for ikke omsøkt byggevirkosomhet» fordeles på om det er unntatt søknadsplikt eller ulovlighetsoppfølging.
5. I skjemabolk J; «Motorferdsel i utmark» er det lagt til en ny kolonne om «dispensasjonssaker innvilget etter §5a i forskriften». Antall søknader om dispensasjon skal fordeles på om søknaden gjelder motorferdsel på snø, barmark, vann og i luft (landingstillatelser).
6. I skjemabolk K; «Kulturminner og kulturmiljøer» er spørsmål 6 om riving av verneverdige byggverk er tatt ut (og spørsmål 5 flyttet (se over). Kommunen blir i stedet bedt om å oppgi antall verneverdige bygninger som de har registrert.

Funksjonalitet (gjelder både skjema 20 og skjema 20Plan)

I stedet for å måtte fylle ut mange celler (og flere med siffer 0), legges det nå opp til at man ved å fylle ut hovedtall (summer, aggregater), får åpnet flere celler for mer detaljert utfylling. Formålet med dette er:

1. En enklere utfylling:
Man går fra oversikt til detaljer og fyller ikke ut flere felter enn man har tall for.
2. Bedre kvalitet i utfyllingen:
 - Hovedtallene fylles ut først
 - Hovedtallene og detaljer blir kontrollert og avstemt mot hverandre.

Skjema 23. «Kostnadsdekning i vann-, avløps- og avfallssektoren, detaljplanlegging, bygge- og delesaksbehandling, kart og oppmåling»

Skjemaets del 8 om «Plan, byggesak og oppmåling», er forenklet ved at utgifter, kostnader og avskrivninger i spørsmålene A, C og D ikke lenger skal fordeles på intern og ekstern produksjon; det er bare summen i alt som skal oppgis.

Funksjon 281 utvidet fra «Økonomisk sosialhjelp» til «Ytelse til livsopphold»

F.o.m. regnskapsåret 2016 er funksjon 281 utvidet til ikke bare å omfatte økonomisk sosialhjelp, men også ytelser til livsopphold som gis etter kommunalt reglement, der mottaker ville hatt rett på tilsvarende ytelser etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen §§ 18 og 19.

Individerapporteringen på KOSTRA-skjema 11 Registreringsskjema for sosialhjelp skal derimot fortsatt bare omfatte ytelser etter lovens §§ 18 og 19. Differansen mellom funksjon 281 og skjema 11 skal derfor uttrykke kommunens bruk av andre livsoppholdsytelser enn økonomisk sosialhjelp.

Skjema 999 må fylles ut før rapportering av sensitive data skjema 11, 11B, 11C og 15

Utgangspunktet for å rapportere data for barnevern, sosialhjelp, introduksjonsstønad og kvalifiseringsstønad er skjema ”999. Registrering av person som skal rapportere sensitive data”. Den ansvarlige for rapporteringen må registreres her for å få tilgang til utfylling/opplasting av sensitive data på skjema 15, 11, 11B og 11C.

Kryptering

Program til kryptering, File Encrypter 2016, av data for barnevern, sosialhjelp, introduksjonsstønad og kvalifiseringsstønad i sikker sone vil kunne lastes ned fra SSBs nettsted.